

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Paschasii Ratberti in Lamentationes Ieremiae commentaria - Cod. Aug. perg. 146

Radbert <Heiliger>

[S.l.], [10./11. Jh.]

Liber quintus

[urn:nbn:de:bsz:31-14156](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-14156)

in carminibus; dñm laudare possim cū scīs. Ne uero quos hic p̄sentia sunt gaudium ecclē
 tiae extulerint admanente. Illucue p̄petuū erit. quorum iniquitates uisitatibuntur mira
 furoris dñi ut finiant̄ eductus cesset ut requiescant scilicet ultio ut in nouetur et pu
 niant̄ eorū sine fine delicta quibus sine fine peccare decreuer̄. silicet.

**FINIT LIBER III. PR. MONACHORUM OMN
 Ū PER IPSIMA S O O FLETIB; ADEPLI
 CANDUM DIRECTUS INCIP. V.**

QUIN TUS ICI TUR LIBER N EAD E LICE EST EDITUS QUA
 promissi quattuor sed eorum conclusio in hoc uno recapitulat̄. Legere thoꝝ

qui sub epi. logo in fine concludunt et de t̄minant ac denumerant̄ singula
 res breuiter. quas accigerant. Agunt enim hoc reminiscentia causa dū res
 dispersas et diffusas uno in loco quā si sub aspectu subiciunt̄ querendo ut indignationē
 ut demeritā moueant p̄iudicis. Clem̄ tam scilicet in se aut in suos. Indignationē ue
 ro c̄tra hostes. Quātū iudex grauius odio c̄tetur et offensa c̄tra h̄at ex h̄is reb; que p̄
 sonis aut negotiis s̄ attributa. Ad hoc quippe maxime conuictio ualēt et miseri
 cordiā iudicis imploret̄ et auditōis animū mitē ac misericordē faciat. cui; loca; pri
 m̄ locus est p̄ que quib; in bonis fuerint et nunc p̄ que quib; in malis sint cū dicitur
 mem̄to ut recordare quid factū sit nob̄ ut quid acciderit hereditas inquit n̄ra uer
 sit ad alienos. Deplorat̄ igit̄ cor ad em̄tas simo iudice om̄a eorū in cōmodare que
 tur pes et humiles sibi accidisse et om̄a quā si ante oculos singillatim apponit ut ui
 deant̄ que p̄t̄ spem eis c̄t̄ agisse dolet et ad summas miseras deuolutos se suosq; cō
 memorat̄ more ut dixi oratorū unde sibi bene p̄pendit̄ magis inuenies ex n̄ris eas dē
 loquendi artes progressas quā ex eorū disciplinis n̄ro talia mutuas se. Quē me
 lius per singula in species uerba suntentionē et affectum prophete consideres qui
 celsa in spū leuatus arte non sua sua quā tantum modo deflet quā etiā propheta
 ligratia singulorū singulas et que om̄iū sunt. mortalium quā si sub suorū specie de
 plorat̄ ruinas. Hoc quippe discere uidet̄ in t̄penitentes et clam̄antes qm̄ s̄ utrisq;
 tristes lacrimae communes. Penitentes uero p̄ suis rogant̄ peccatis. aut pro excessi
 b; aliorū et dñi delicta ignoscat̄ delinquentiū ne p̄punit̄ t̄ratam aliorū cū iudicat̄.
 lam̄ t̄antes ergo sunt qui pietatis intuitu celsam̄ te deflent̄ ciuitatū ruinas excidia
 patrie depopulationes et uasatates nec̄ et interitū suorū ciuium. In t̄ que connu
 merant̄. que iam passi aut certe passuri uariis cruciatib; et concumelis innu
 meris unde monet̄ apt̄. Caritate p̄ximi p̄ suadens gaudere cū gaudentib; flere

cum florab; Equahucet fratrum amato: teste angelo qui multū horat p̄ populo ex-
cruitate sc̄di hierusalem merito lam̄tationib; suis unicit om̄ium lam̄tū lam̄tatione
et suis fleab; puocat om̄s ut simul defleant totius seti ruinas et peccata. **INCIPIT**
PROLOGUS INCIPIT PR. MONACHORUM OMNIUM
PIPSIMA LIB. V. FLETIB; EXPLICANS

RECORDARE DNE QUID ACCIDERIT NOBIS UT SIC ALILCO DICENS
habent. mem̄to dne quid factum sit nob; qd̄ sane lam̄tū mirum modo caritū
hieremias appellat̄ ei; uatiano de can̄tū pres̄tū cū captiuitatem gentis
suae **R**e plurimas miseras deploret quae eis babiloni uisus rannus ingesse.
Unde constat quod de lam̄ta carminare te possint dicere quia in p̄sentia ar̄s
nulla sine miseria plena gaudia. Ita sine lam̄tatione aut nulla inueniunt car-
tata. Idcirco recte can̄tū hoc lam̄tationib; ut am̄is uix̄ dne poscent clementia
ut finem malis imponeret. Quod tam̄ monasticus usus bene uenit p̄ saluorū
more cum cum de can̄tari debere quāuis can̄tū uocabulum ab eodē acciperent
ut p̄notatur oculis debere. Quā solum modo can̄tū nulla celestis non decet
lam̄tationes uero in hac p̄ra peregrinatione. Mixta uero quae sunt in ediculis an-
te quā ad illud ueulamū pueniat iure can̄tū carminib; atq; carmina fleab; p̄-
miscet. Ubi et mala plangunt et an̄ spe gaudia cū fide celebrant. Nā cum
recordare dne et uide quid acciderit nob; intueri et respicere obprobrium uirū
barbarā historiae captiuitate deflet miserasq; quae paul̄t gens illa ingere aspectib;
creatoris. Plus tam̄ quā rethorica disciplina om̄i ex parte p̄pheta sententiā suam
tēp̄erat p̄te exagget et odiū iudicis ētra aduersarios sed ut clementia impleret p̄suis
factis eorum. Unde sic dicit mem̄to dne inimicorū uirorū ut suis digna factis exsol-
uant sed recordare quid acciderit nob;. Ac si patient̄ diceret. Reminiscens auferat
mala que patim̄ factorib; aut ignoscat. Ubi cū dicit quid acciderit ut quid factū
sit nob; distinguit mala que p̄ferim̄ a natura qm̄ si naturalia sed accidentia mul-
tis delictorū excusis. Hoc quippe est intueri ut respicere qd̄ etiā uidere. Sed
ratio orantis afflictione ut intentionem ostendit cordis. Unde istius uersiculi cū
affectus dolens relegendi. Porro obprobriū eorū erat gens cū sc̄a tā quem
Anta miraculis olim predicata et diu illustrata p̄sentia ad can̄tū diuersis sedis
crimini exatū diu iusto iudicio ob inmanitate scelerū. Alio uero martirū
uoxe monstrat qui p̄p̄s afflictis et cruciatib; subiecto dicit. mem̄to dne
quid factū sit nob;. Dū enim in p̄sentia arū uulscat et patient̄ patit̄ p̄secutores sc̄os

interpretatio longe aliter dicit. Igitur inquit dedit manus assirus insatietate ipsi. His
 tunc autem plangit quod tanta nobilitatis generis prerogativa patrum habent ex genere
 prophetarum ac patriarcharum quod egypto cui ante seruerant manus dederint in ser-
 uitutem ut saturarent panibus sicut alibi scriptum est. Repleat prius pro panibus
 se locauerunt. Et non solum egypto se tradiderunt uerum etiam et assirus ob mediam
 panis quibus olim de manna de caelo pluerat et miraculis chorus canibus in regnum coeli
 cunctis gentibus sublimarant. Cerum quod dicit aegyptus dedit manus assirus insacie-
 tate ipsi significat aegyptios assirios qui milites unanimiter ad captiuitatem his-
 rahelice plebis conuenisse ut spolia disraderent eorum suasque cupiditates diuitias
 facerent. Iuxta allegoriam uero contra ecclesiam christi aegyptus simul cum assirus con-
 spirat in caritatis gratiae sedulitate ecclesiae firmitatem obpugnent. De quibus unum sanctorum
 non timebo inquit milia populi circumdant sine. Siquidem aegyptus tenebre in peccato
 aut assirus dirigentes in quibus aere potestates intellegunt quise assirus hominibus
 uidelicet potentioribus adiungunt ut eos persecutiones ingerant dilectis de quibus
 dominus in euangelio. Veniet hora inquit ut omnes qui uos occiderint arbitretur obsequi-
 um. Et hoc quidem faciunt quatinus suae seuitiae feritatem satiem impietate poe-
 narum. Ergo topologice aegyptus dedit manus assirus insatietate ipsi quando he-
 retici iungunt hereticis. Donatistas scilicet maxime manifeste et ualensianis martio-
 nite ut manichei insatietate adquisitionis populi iam seducti. Sed iuxta hebra-
 eam ueritatem plorat ecclesia suos quando ministris christi commiserit altaris preteritis etiam
 rebus dant manus potentioribus et secularibus uiris qui suis obfuscorum diuitiarum ut
 delicorum tenebris nec assirus quid dirigentes in peccato ut saturarent panem
 quise ad omnia quem undis dirigunt ut diuitias affluant et extollant honoribus
 quibus cum ministris christi manus peccatorum et uanis rebus dederint ut seruiant eorum imperis
 quid aliud quam mundi lumina etiam et ipsi tenebre fiunt quibus profecto uerbis mone-
 mur potius lauare manus ad sanctam ecclesiam mori ad delicta semper extendere ne graues fi-
 ant de quibus dicit propheta. Qui facit inquit in domo domini in atriis domus dei nostri. In
 noctibus extollit manus ueras in sancta ecclesia benedicite dominum. Innocentius inquit ne si remis-
 se fuerint in tenebris huius sed et aegyptus dedit obligationes fiant et seruata obno-
 xiae. Idcirco ait. Innocentius extollit manus ueras ut se per quiescat iuxta apostolum
 meditantem iurgit in laudem diuinam. Sed et patres nostri peccauerunt et non sunt et
 nos iniquitates eorum portauimus. Vbi alius in praefato. Et nos iniquitates eorum
 extollimus. quem nimirum sententia uehementer et obseruata multos in uoluntate cali

propheta

gimib; Licet sup iudeos satis absoluta et apta uideat qui uetustate littere sequor
tes omnia maledicta legis sup se traxer. grauis simus legis iugum portantes quod nec
ipsi nec patres eorum ferre potuer. Nolentes xpm recipere qui eos a maledicto
legis exsolueret. Unde dñs in euangelio. Ut ueniat inquit sup uos omnis san
guis iustus qui effusus est sup terram a sanguine habeliusti usque ad sanguine
Zachariae. E omni haec inquit a generatione ista requirentur atq; alibi comple
tem suram patrum uirorum. Quibus profecto uerbis ostendit qd imitatores patrum
etiam pcedentia patrum delicta trahant si eum ad malum fuerint sectatores qd
satis grauis simus est nobis quintra n̄ sufficiunt delicta portare si pcedentia pa
rentum nrorum honorib; pregraue. Quam sane sententiam et Zechiel absoluere
uideat quia. filius n̄ portabit iniquitatem patris. neq; pater iniquitatem filii.
Sed unusquisq; in peccato suo quo peccauerit in ipso moriet. Quo profecto senten
tia soluta est uideret. nisi p̄mor sendñs in exodo loqueret. Ego sudñs dñs
dñs emulatores qui reddo peccata patrum in filios usq; in tertiam et quartam gene
rationem his qui hoderunt me et faciam misericordiam in milia his qui diligunt me
et cetero diunt pcepta mea. Quam inuis hic qua et alibi in parabolis eē dicitur
et p uerbo. Ita ut aliud p̄tendat uerbis aliud in sensib; sonare uideat n̄ qd dñm
iustitiam alium peccare in punire p̄mittat et alium penas luere p̄ delictis aliorum
sed ex hoc qd sequit. his qui hoderunt me cōminationis sententia siue p̄cepta scanda
la soluit. Potius enim patres qui fuer. et n̄ s̄ quasi peccatores punire debuerat
Sed qui patrum exacer. emulatores et hoderunt dñm hereditario malo et iure impietatis
in ramos de radice crescentib; culpis iustitiam uindicta puenit. Et hoc quippe eē dicere
nos iniquitates eorum portauim coram equissimo iudice etiam sicut sine imponat malis
implorare sententiam absolutionis. Qd nullomodo filii ideo puniuntur quia patres pec
cauer. sed quia iugum traxer. iniquitates eorum magis coaugescat et coaceruat cum
lus et in sura iniquitatis. Quam mirum scabies sepe uiguit se in ecclesia xpi iure plangi
eē qd sacerdotib; et principib; et re delinquentib; quia sepe populi quasi pro eorum
delictis flagellat quorum uox est patres nri peccauer. et n̄ sunt et nos iniquita
tes eorum portauim. Ac si patres dicat. n̄ s̄ qd eē debuerant et nos culpis exigi
tib; una cum ipsis uindicta. Iniquitatum eorum portam. Unde quosum utriq; qua
tribilit p̄phetas ad uocant audiant cum et patres p̄ suis p̄cellat culpis et auditores ne
se uanis deludant blandimtis. Quam et doctores pro merito eligunt plebis et plebs
de trinitate patrum et negligentia doctoris. Neque enim succedentib; culpis minuitur

poena sed iugē. Vnde cum septies poenā dāt de lamēch uero septuagies septies Quia
 et si homicidarū ulla ē diffrōtia nec ad sēcator p̄ceptū et exemplū minorē iure con
 trahit poenā. Quā in uentor et auctor mali. Potest et ad originalia peccata ^{ser} extētia
 deferri cum uno peccante etiam irā om̄s iradē uic nisi fuerint grata liberati. In quo
 sane confirmone que pat̄ iniquitatē filii neq; filius iniquitaton patris trahit sed un̄
 quisq; eorum aut in iustitia sua liberat̄ aut in peccato proprio moriet̄. Quid autē
 patres n̄r̄ peccauer̄ et non s̄ n̄ uacat ab intellectu quomodo non sint qui omnino
 etiam et post mortem eē credunt̄. Om̄s qui p̄ peccator ex eo qd̄ delinquit et pec
 cat ad nihilum redigit̄ et n̄ est. Et ideo non est qui habeo qui semp̄ idem est corrūt
 ut non sit et dilabit̄. Neq; dicit̄ qui patres peccauer̄ et n̄ est peccatū eorū. sed sunt
 ipsi quia peccatore defuncto peccata om̄i no causa manet quā filii sententiā du
 pliā modo saepe soluunt dū aut pat̄ in iniquitatib; afflictionib; deprimunt uariis
 ut exsoluant peccata patrum in p̄sentiā r̄ aut finē n̄ imponendo malis supplicis
 deputant̄ aet̄ n̄s. Quid si filium eluicib; fuerint iustitias ut gratia liberati nullo pre
 munt̄ iugo iniquitatis sed p̄ baptismū dirupat̄ uinculis delictorum un̄ quisq; eorū
 suis aut punit̄ malis aut absoluit̄. Serui inquit dominat̄ n̄r̄ n̄ fuit qui redimeret
 de manu eorū. Epilogū r̄c̄it miseriarum et p̄ singula nouos infert cruciatūs s̄ uido
 lores quātū multis modis beniuolentiā p̄iudicis inflectat ad misericordiam.
 Serui inquit dominat̄ n̄r̄. Ne si pat̄r̄ insinuet̄. Gloriosam lib̄tatem eorum et di
 cat. Tu redemisti et liberaisti nos in brachio uirtutis tuae tu exaltaisti et sublimasti in
 regnū tuū uirtutib; et signis gloriā ficasti et n̄c̄ n̄ qualescūq; sed serui dominat̄ sunt n̄r̄
 nec fuit qui redimeret nos de manu eorū. Haec idcirco replicat̄ ut ad beneficia cle
 m̄tissimi d̄i ēsuetā lacrimis puocando clem̄tiam inuitet in totom̄t̄ affectu sua
 in eis potius beneficia quā eorū errata considerat. Caeterū t̄picelugē chorū
 scōrū gens sc̄a populus adquisitionis regales sacerdotum quotiens sp̄itales nequi
 tate qui celestē p̄dider̄ lib̄tate dominant̄ n̄r̄ et affligunt nos seruitute peccati
 ut quando carnales quiq; aut criminosi principant̄ in eccl̄a et in eis quos redēptor
 d̄ns ad modicū in manu eorū deserere uider̄. Luctus ergo iste recte penitentiā ē quia
 t̄nē laqueos euadere cupientes cui; dominio fuerant sublugati et ad d̄icti ad d̄m
 respirare seu p̄ces intendere. p̄sumunt. Sed et hereticos seruos eē cognosce peccati
 a qui dominant̄ eorū quos suis pessimis instruxerint morib; q̄ serui facti sunt uiciorū
 Et dū n̄ sciunt moderari uigum doctrinae. nemo ē qui ab soluat interdum eos
 quo si p̄ se uis iniretarent disciplinis in manib; n̄r̄is ad ferebām panē nob̄ a facie gla

diu in deserto. Vbi alius sine presertim. Inani magis, nisi ad quisiuim panem nostrum. Ex
quo in m. silabou uexatio describitur quando in m. mens qua et corp; labou; faciat
Et ac si quide exterior labor in adquirendo uictu cottidianu in uero amor in
in sus. a facie gladii. Et hoc e dicere in animab; nris q; panem cu periculouit que
luc. Sed et p. ius obtabit et sensus quia flex conscientia et mens beata quoniam
mo semp sibi manib; pane uic; adquiret ut cibum scripturarū sc̄arum uariarū
q; uirtutū adfert sibi sine tadio. Quos p. fecit opanes in euuangelio fregit
selegim tam triticeos quā et hordeaceos ut animū copiosissimā sibi noua
ueteris testamti frugē adgreget unde pane suis sensib; et labore adquiret
a facie gladii solitudinis. Gladius quippe solitudinis in fidi diaboli recte ac
apiunt. Contra cuius faciem semp dipeus p. uide opponit fidei quatinus
tuta salua mens ab impugnatione et facie percussus. De quo dictū est ante faci
em eius paradisi et p. eū solitudo deserta. Quia prius quā in uasert fidelem ani
mā uirtutib; floridū uire paradisi acapit in uasā uero solitudinē redit. De
solacē em et relinquit ad dō qui sub plantat ab hoste et uirtus subuertit. Mora
lit aut anima suis labou; panē adquiret uirtutē dū bonis operib; intus fousus
exercetur corpus. Verbi gratia dum ad beniuolentiam seu caritatē et pacem pietatē
te que intendit quib; cū uiuificat uirtutib; celestam que adquiret panē a facie gla
dii in deserto quia de uocis hostium ipse dicitur et temptationib; uariis sep̄ in dō
quasi in deserto solitudinis laborantes uersam. Pellis nra qua sicut libanus exus
ta est a facie tepestatis famis. aut a facie plagarū famis. ubi p. exustionem
pellis magnitudo eorum sicut famis seu pluuia carnem ut alius sine p. tatur ex
primie. Quā sane famem si quis uel uel escire iosephū legat qui filios deuorat. se
parentes ait. Et deuorantū fauces lacrimulos p. focas se. ut a deglutatos cibos
pene de ipsis uiscerib; euellere. si q. eraptores atq; horrone eas de carnes sume
rent. Allegorice aut uox scōū ē qua plangit pellis nra qua sicut libanus liuida a fac
tate aut exustate. Pellis utaq; quaprimis parentes nri induit sibi q; paradisi.
miserabile p. pulsi. Unde signant nrae pelles nre sed pelles nra quia ex ipsis unā
om̄s ē maxime mortalitatis pellē. Mortalitas quippe nra luore peccati foeda
ca qua sicut libanus de qua sicut diabolus qui ē fornax uitiorū cotu die nouis ē cupiscep
tiorū exustionib; ipsos inflammante peccata aut tate aduritū unde sequon
tes auctore gehennā dampnationis incurrim p. que tepestates famis affligim
ne ullis aeternae uitę epulis a facie plagarū famis satiam̄ si eni sine causa aliam p. tatio

facie plagarum aut nra conpescatū pluralitē dix cū corporalitē una sit plaga uitē
 pefecti famis. Unde magis ppe mē nam doluit famē quā multi coaugēt tēpestatib; et
 diuersis afficiat plagis. Cū enī abū utte anima amiserit p omīs sensus corporis et p
 omīs affectus animi diuersis plagarū patit uulnerib; diuinitē nocetā lumine ne
 q; aurib; int uerbū potes audire saluat. Unde dñs mittā in eis si famē panis
 neq; sita aque sed audiendi uerbū dī. Quae nimirum famē dum mens affligit
 diuersis uerbis; plagarum cruciat et conpescatū iacet p cellis. Unde se
 quit. Mulieres in sion humiliauer et uirgines in ciuitatib; iude. Quod ad lra
 terā iudeis accidisse nullū dubiū est. Multas autē xpī ecclā ob inēdīam fa
 mis etiam audiendi uerbū sepe hereticorū prauitate corrupas. et humi
 licatas in fide fuisse nemo quid dubitat quib; aiebat apłs paut. Immo enim ne
 sic serpens eū a stulticia sua decepit lra corrupant sensus urī ac astutia que
 est in xpō ihu et infra. Despondi inquit uos uniuero uirginē castā exibere
 xpō. Quas profecto uirgines sepe humiliatas que xpō fuerant in fide des
 pondit merito sermo ppheticus luget et querens mulieres essent. et sed ta
 rent muliebria. Nē essent hereticorū fraudib; decepte neq; adulterino
 humiliate conubio. Tropologice autē quotiens peccatorum feditate grauiorū
 et de alto idē sion ad humilia miserabiliē proruentes con sternim mulieres an
 me uidelicet nre in sion idē in culmine ecclesiastico. Collocatae humiliantur. Ni
 uid quippe in sion aliud uero gērahumiliari. Quia etsi peccatores quidem su
 mus in fra ecclā xpī angustias scelerū nrorū in domodm confiteres et ge
 mētē pandim. Nē desperantis boni pastous uenā subrogari. Et in sion lugēt
 et humiliam hui; conodi mulierib; alibndē propheta clamans dīc. Audi
 temulieres uerbū dñi et assumat auris urā sermonē oris ei; Docet inquit filias
 uras lamētum et una queq; proximā suā plānetum. Hinc quoq; liquet qd mo
 neam omīs affectiones ammarum nrarum lacrimis abluere et quasi filias
 doleant et peniteant planctū ē suesces et priasq; corporis nri operationes lam
 mētationib; quasi proximas conundari. Ut quis sum humilitate nris exculpis castifice
 mur pēū quia maior est penitentium ecclesiasticis nra fidelū mētē quā siur gnes dño
 dedicate que corruptolam fidei pdigratiā induentes in cogitacōe deposuer. Ciuitates
 ergo iude in quib; humiliatē diuerses p fessiones in fra ecclā dī. Siquidē quia alia ē
 p fessio sacerdotū alia leuitarum alia uero monachorū alia diuersorū graduū alia uirginū
 alia uduarum et celibatorū alia ciugatorū. Et in his singulis gradib; aliquē uirgines.

scilicet intelligibiles anime clarificant uirgines, dum proficiunt ad interiora tendentes
intentione beneuoluntatis. Nulle uero uitae humiliant. Dum non scdm ppositum
suum xpm secunt ut qd est grauius deflendum alique in deterius conseruante conser
uuntur. Haec pterea uirgines hisdem hieremias in isidoro thronis longesup deflex
dicens. Audite obsecro uniuersipopuli et uideate inquit dolorem tuu. Virgines meae
et iuuenes mei habent in captiuitate. Virgines scilicet quoniam incorruptionem
susceper et iuuenes qui nouitate uitae induentes deinceps hostiu insidias et scelerum
flagitias corrumpunt. Quas bene plangit propheta affectus quia ad facta et hu
milia delictorum in quinam ea rapiunt. In capite manu suspensae sunt facies
senum si erubuer. Quod ipsi uidei crudelitate hostium manibus suspensae sunt eculeo
aut ceccis cornu toru supplicis manifestum e ex alus atrocioribus poenaruge
neribus. Certe aut ipsi hostis suspensi certe aut propriis manibus eculeo conseruati
in quibus pfecto supplicis ut eis facerent facies senum si erubuer. Misit aut
principes ut rectores plebium in hostiu manibus suspendunt ad alia quando
intentione boni operis seu uita animi rectum deserentes ad uoluntate hostis
ia ppter pena peccata quae sit tota intentione suspensi que con ceperint ad implem
immo suis de uita manu operibus quae sine eculeo que pacunt miserabilem tolera
Hinc q sequit. facies senorum si glouificauerunt in quibus pfecto laetitia ostendit
tationum pcella in omnibus ptransire. Nec enim nouit callidissimus ille dracopue
ris parcere se iuuenibus ad peccandum neq cum adulescentulo suis in lecebris in
reuerit senibus prestat requiem immo omne aetate omne q ecclesiastica ordinis
dignitate una euoluit tempestate et prosternit fraude sexu conditione pfectio
nis gratia qm uoluntas impia nescit miserorum lapsibus scitari sed tanquam magis
uipue queq; festinat decipere quando pluuus eos uiderit et in felicius suis sugges
tionibus obocclire. Sed et a persecutoribus talia sepe sustinuit ecclia xpi quando prin
cipes seniores q; populi morte cum elis eccornis uexatos suspendit et piecer
ad ignominia qd utina mererem ad sequit p dnotalia paa digni essent quatin ut sic
ei sanguinis pccato nrm emundaret corpus et scificaret anima p priuoris un
da res per se que tanta suis foedat criminibus in reata sequit adulescentibus
impudice abusus et pueri in ligno corruer. Alia uero in pccato longe alia habet
Potentes inquit molis molebant et iuuenes ligno confixas. Ubi sedechia scdm
historia regem potentem plangit cuius oculos rex babilonis in reblicae uulsa
eum q; ad molam molere fecit sed et alios principes et iuuenes quos ligno crucifixos

Ceterum qđ nra editio ait. Adulescentib; In pudice abusi; romanorum tanta
 flagitium quimasculus coitu femineo coitebant ad lasciuia ad quos et de quib;
 pauit aptis ait. Quicū cognouissent dñm nō sic dñm glorificauerunt aut gratias ege
 rint sed euanuerunt cogitationib; suis putant eē sapientes eē stultifacis. et paulo post.
 Propē qđ inquit tradidit eos dñs in reprobū sensum ut faciant ea quę conueniunt
 nā femine corū mutauerunt naturalē usū in eū usū quē cōtra naturā. Similit̄ et mas
 culū masculos turpitudine operantes. Qđ et eos dē in eadē quos ceperunt exiudes
 iuuenib; talia ppetrasse plauit p dicit pphetę cū dicit adulescentib; in pudice abusi;
 Qđ autē crucifixerint eos in ligno etiā manifestum est ob inmanitate crudelitatis suę
 sed quomodo iuxta nrām interpretatiōne puero in ligno ceciderunt nā aliis patet
 sensus. nisi quia in xpm pendentem in ligno credere noluerunt. Unde quidē apotolōs
 Crux inquit gentib; stulticia est et iudeis scandalū. Ergo ideo in ligno corruerunt
 quia pendentē uitā in eo ut mortē destrueret suscipere noluerunt. Qui pfecto poterunt
 tesq; scandalizatis in ligno quasi pueri dimisit eos inanes. Unde molis molebant dū
 legē ad litteram eis dem suis uestigijs uertentes in cecitate ppetuā impegerunt. Ad quā
 cū samson ille fortis simus aduenisset cū allo filio molere fecerunt. Quatinus p hoc
 nullis se explicare gressib; sed eandē uertendo in suis se puestigia ut iudei re
 collocares errorib;. Porro mystice in fraeccliam potentia generat duo sunt unū uerū
 quicorporalib; potentes diuitiarū facultatib; et potentiam obtinent tēporaliū
 uanitate cum aliud uero eorū qđ spītalib; pollent honouib;. In his qui ppeccu p dicit
 tū cūpiscōtiarūq; malicia p anaciaq; uoluunt. Quia uerū spītales sunt poten
 tes legi molā uerant dū eorū dē relegunt tēpore repetunt et frequentant. Sicq; sicut que
 dam sit spītalit̄ molā quam molunt similit̄ igne triaceigni potentiaq; intellectuū unctō
 positū sacrificiū offerri conficiant. Qui pfecto iuuenes ligno confixi etiā martires effici
 unt. De quonimurum ligno pauit aptis. Absit mihi inquit gloriari nisi in cruce dñi nrī ihu
 xpi p quē mihi mundus crucifixus est et ego mundo. Qui a pueri trāspōsitō in dño
 mundo mortui sunt et ad fixi ligno dominice crucis. Sequit̄. Senes de portas defece
 runt. iuuenes de choro psallentium. Quia ueterani edongo confecta senio locum eis fa
 me consumptis. ut cum p portas egreduerent ad herbas utq; libet ad alia uictus conqui
 renda. in ipsis eidē portas ita sint semineces in uenta quasi mortui. Et hoc sit dicit de
 portas defecerunt ut certe cum ab hostib; huc illucq; discentiphimunt. merito quasi con
 siliarii ciuitatis et legis dātores de portas defecisse. ut et iuuenes de placet a suis perēria
 officis ut deplorantur. In pice autē senes qui canonicō sensuū remissionis gratiā secunt̄

ac in mansuetudine quietudinis opus perficiunt. Quisidm offenderunt in portis des-
ciunt que dicuntur esse iustitiae. De quibus dauid aperit mihi portas iustitiae in-
gressus sine eis confitebor dno. In his quo deficiunt senes ducunt et centos secunda-
lis faciunt. Ita recto itineris cursu deficiunt ut inter ceteros pontifici ad lu-
gendum tramite quadam negligentia consistant. Iuvenes eorum de choro psallen-
tium deficiunt quod deo decantatio spiritus est quietas. Sed moraliter in continentiam
di memoriam ducit semet repellit dicere non potest. P sallem con spū psallā comitē. Unde
debet sine cessatione piam conscientiam proclamare ne quandoq; deo ceteris
desistat immo chorus eorum semper laudans dnm adsistat. Defect inquit gaudium cor-
dis nri uersus est in luctum chorū nri. Patet sensus de uideis qd ad m ad iracundiam pro-
uocauerit qd ceciderit omne gaudium cordis et dissoluta omnia eorum letitiae uiscerum me-
more et tristitiam atq; induersa finis etiarum erumnas sic a principio luctus pro-
phetas enumerat. nec et choru quos induersis solebant solentibus ducere
Ecce in luctum uerserant quando inter hostes cruciam eorum generibus corquebat
Nec aut in ecclesia penitentia est ista uox qui contritione cordis suo deo offerit in sacrificio uide-
dit. cor contritum humiliatum est in spiritu. Quorum uox est scientia scelerum et delictorum uulnere
uulnere; iudicium dissolutum est gaudium cordis nri. Quod sine gaudium rursus ad
sibi dandi deposcit. Nudum inquit dicit gaudium et letitiam reddesq; letitiam salua-
ris sui. qui spirituali contritione etiam deo angustato spū quiete quotiens anima se-
riarum uulnere compuncta uulnere cruciatibus. Cuius itaq; medelam contritionis ista
suo uocatio proppinquit dicit. In die qua alligauerit dñs uulnere populi sui et per-
surā plagas; sanauerit. Eo qd est et in eis uulnere et luctu ac plagas uulnere. Morale
aut quotiens anima luctu peccata uulnere timet plagas uulnere scelerum
spiculis. Cuius gaudium moris dissolutum cum moris ad conscientiam reducat. Echo-
rus uulnere in luctum commutat. Quod bene asahel contigisse legit. Qui cursor erat uelo-
cissimū tāquā unū ex capreis quem morant in siluis. Nesciens uelocissimi motus pa-
cientia et grauitate temperare. Unde de uelocis insequit hostem hinc uulnere
deperit ubi fornicationis seuitate dominat iniquitate et a se uulnere morbis desunt
Sed ah ab in corde sagitta percussus occubuit in pulmone et scapulas eos designans
quibus sapientiae uirgo falsitatem uulnere uulnere. Et merito inter pulmones ubi
uigat flabra ubi salus uite temperat et scapulas ubi xpi honore portat leuia. Cui
nimirū dissolutum cordis gaudium est et pemptum quia deficit ipse et p sentis uite gau-
dium. Quod aut uersus est in luctum chorū nri pfecte penitentiae luctus designat quod uir-

titū chorū. armoniam tenet lugendi qđ amissim² exconcordiā seruat penitendi quā idē
 chorū post merores et lacrimas ad gaudia possit ptingere mansura. Cecidit corona
 inquit capitis nri uē nob̄ quia peccauim. Humiliationē atq; deiectionē uideorū arq;
 hō designat quando honor regi et gloriā deperit. Unde idem ppheta longesupra.
 Dic inquit regi et dominatrici humiliamini et sede qm̄ cecidit decapite uro coronā glo
 riare. Ubialius in tres pres descendit. Sed multū int̄ est quādo cadat corona
 capitis ut quando descendat quāde uicā descensio est quā ruina. Laulatam ergo dū
 desidiōse uiuitur per neglectū gloriā amittere descendere est quā dū quisq; ad
 altiora si currit ad inferiora descendit. Sic et regnū uideorū p singulos reges us
 que ad iachim de excelso ad ima descendit. Deinceps uero p sedechiam et eos qui re
 fidui fuerunt de populo ad in tegrū cecidit. Hincq; sequit̄ mox comū captiuorū
 lugentiū uā nob̄ quia peccauim. Ex quo patet qđ truenab; uē imminet peccantib;
 p desidiā lcon tam resata. Quod bene ecclē congruit quando sacer dotes in ecclē
 et uirgines ruunt qui uidentur ornāmēta esse. et quāsi corona decous. sed et
 fidei gratia in dū dū amittit gloriā; decapite ruit quā dū in decous in per
 fidia commutat falsitatis. Qđ autē dñs coronasit ecclē isaias testat̄ dicens
 In die illa erit dñs exercituum corona gloriāe et diadema exultationis residui po
 puli sui. Quā nimirū corona capitis tunc ecclā p̄cedit quando sanctiores in
 ecclā p fidiam ruunt. Quē nimirū corona adū cadit. Tot potest lam̄ tationib; repa
 rari atq; integritate fidei rāndui. Alioquin xp̄i ecclā speciosa eē si potest nisi
 coronetur xp̄o. Veniens de libano uā in cantas canitur. Veni de libano sponsa
 mea ueni de libano ^{VENI} coronaberis decapite anima. de uertice sariur et hermon de ca
 bilib; leonū demonib; pardorū. Sed et ipsa corona xp̄i credit̄ de qua in cantas
 pulchre ait. Egredimini et uide te filie sion regē salomone in diademate quo co
 ronauit eū māt sua in die desponsionis illius et in die letitiāe cordis ei; Quam
 sanē corona ecclā quę uere sponsa xp̄i est tunc p̄dit quando decōe fidei et integri
 tate operū ei; amittit. In his qui sumi uident̄ in m̄bris xp̄i. Aut certe corona capitis
 nri tunc ruit quā dū hī qui uidebant̄ ad decōe et gloriā in signi p̄ diademate
 te in xp̄o qui caput est totius ecclē in p̄fidia ut in scelera aut flagitia cadunt.
 Cadit quippe corona capitis nri cū hī defluunt qui in xp̄o ornāmēta uidebantur
 ecclē decous. Sed tē uē imminet cū hī p̄ diuersa corrūunt quidē sumi deinde uil
 gus lasciuens in peccata et flagitia uent. Hinc ē qđ ppheta simul cū populo immo
 p̄ eo plangit. Uē uob̄ qđ peccauim. Heu licet ergo peccatores et uē sibi in putant

quod dñm offenderunt peccando. Unde dolor horit̄ in corde aut delinquendo suffragis aut peni-
tendo comot̄. Ceterum moralit̄ coronacapias nisi tunc perit cū bona uoluntas amittat̄. De qua
sine recte propheta gratulabund̄ cont̄. scuto inquit bone uoluntatis scuae coronas tanos
dñe. Tunc ergo mensurā coram uirtutum decorat̄. Cū scuto bone uoluntatis in om̄ib; nisi solu
ornat̄ uerū etiā in peccatione dñi defendit̄. Sed cū bona uoluntas in m̄tem cadit̄ quid aliud quā
coronacuratum et decorat̄ scilicet salutis amittat̄. Hinc quoque ē qd̄ recte plangit̄ uas uob
quia peccauim̄ q̄a om̄e qd̄ agim̄. Nisi coronem̄ scuto bone uoluntatis peccatū ē. Et tunc uae
imminet quia peccauim̄ amissa bona uoluntate iā non p̄ excessū. sed p̄ desideria uirtu-
tione pessime uoluntatis delinquim̄. Propterea inquit mesurā factū ē cor n̄m idē conat̄ ē
brat̄ oculi n̄ri. Porro cor iudeorū in utraq; captiuitate cū uariis uexarent̄ cruciatib; quā
mesurā fuerit. forte necesse quiescit̄. et quia tenebrae oculi placent̄ et dolores. Nemo
quia adprehendat̄. Et tunc hinc uelut om̄iū delinquentiū qui sibi in putore peccati semetip̄m
Sed duplex mesurae ad dolores speciosa estimatur. De qua sane iscaus dolores sup̄ dolo-
rem in me cor meū merens. hoc quippe dicto significat̄ dolori peccatorum dolorē compunc-
tionis adiunctum ut sit dolor sup̄ dolore. Et igit̄ malus dolor ut ē illud in dolore paries
filios. Et si et bon̄. ut est. et dolor n̄r̄ renouat̄ ē. Nimirū penitendo. Qui ergo p̄ peccatū
salubrit̄ lugeat̄ in mesura cor humiliat̄ ut medicinali dolore dolor infirmitatis abscedat
Propterea dicit̄ inquit. cor contritū et humiliatū dñs spernit̄. p̄pterea sic in animo om̄ium
delinquentiū humilitas et pudor de peccati operis facinore dolor uero experientia in
fixa uulneris. Ideo inquit contritebrae oculi n̄ri p̄pt̄ monte sion quia disperit̄. Quoru ergo
oculos malitia infecerit delinquendi uere plangunt̄ contritebrae quia excecauerit eos mali-
tia eorū ut xpm̄ qui est lapis abscisus de monte sion manib; et creuit in monte magnū uidere
n̄ possit̄ qui ad disperit̄. Id est cū ē equalis dō patri semetip̄m exanimis. hic ut qui uidebat̄
prius si uideat̄ et qui c̄teplabat̄ c̄telegē fiant. Ita ut neq; xpm̄ neq; eū eadē monte uide-
licet sp̄itale toto orbē terrarū crescentē p̄spicere queat̄. quia contritebrae oculi om̄iū p̄fidoz
p̄pt̄ monte sion quia disperit̄. Vulpes inquit ambulauer̄ in eo. Et secutores uidelicet ut heretici
qui male de incarnatione xpi senser̄ dilacerauer̄ om̄e eccl̄am xpi et om̄e catholicā intel-
lectionē de ea fraude et dolo corruer̄. Idcirco et ipsi partes uulpi uer̄. fuit n̄q; herodes
p̄ secutores xpi et p̄emptor iohannis uulpes de quo dñs. Dicit̄ inquit uulpi illi. Sunt et om̄s he-
retici uulpes insidiantes. de quib; sponsa incantat̄. Capite uob uulpes quē demoliunt̄ ui-
neas. Demoliunt̄ ergo heretici uineam dñi saboth. quā plantauit ipse uineā forech. Idcirco
plangendū est cunctis catholicis qui p̄pt̄ insidias eorū et fraudes c̄tebrae hinc etiā
qui uidebant̄ oculi ē in eccl̄a xpi et lum̄ suauitatis reliquis p̄stare m̄bris in corpore de

dicat. Unde dicam singulidicam om̄s in luminadñe cordis n̄ri obtutus et digna fide da
 ricate nos in luftra utque digna sunt uideam̄ que cui in digna uitemus. seq̄. Tu autē dñe in aet̄nū
 p̄manēs solū tuū in generatione et generatione. Ubi alius in p̄fāt. In aet̄nū habitas. Quia
 recte in habitans. in aet̄nū p̄manere d̄. eterna quippe mansio est illi. Id ipsum uel te seq̄
 p̄manet. ecce patrem in filio filiumq; in patre ut sic in eis una aet̄nitas unaque substantia
 ut sempit̄nās. N̄ habitatio localis neq; mansio temporalis sed in se ipsum una et diu
 dua p̄manendi essentia. quāuis enim filius se nec ipsum exinanierit formam serui ac
 apionis. Tam in aet̄nū unū idemq; recte in cōmutabilit̄ p̄manere creditur. Licet n̄ in cō
 uouent̄ sed eis cōm̄ humilitatē in se b̄n̄ s̄c̄i paratū p̄dicat̄. Quis propter mortalitatem
 ad sup̄ta suscepta cognoscit̄. Idcirco in aet̄nū utraq; natura p̄manere dicitur.
 Et solū tuū in quā generatione et generatione. ut adū solū regnans intendis iudicē
 sūme potestatis ex pauescas. Et si humana mortalitas multis aet̄na corruptionib;
 ut uel s̄m̄ tū ueteres sit a; essentia. et maiestas indeficiens et in cōmutabilis credat̄.
 Conuertat autē s̄p̄pheta totū ad eū cuncta despiciens labentia qui s̄p̄ idē est. ut ex
 hoc in tuaria uite discrimina consolationē accipiat. Unde querelosis precib; auxi
 liū implorat. Quare inquit in p̄petuum obliuisceris n̄ri delinquens nos in longitudine
 dierum. Non quod d̄s thesauros memoriae amiserit aut scientie sed qui ad differt ocul
 to quod d̄ iudicio auxilii prestare statim dū quasi dispiciat obsecrantes. Et corda non
 consolac̄ in angustia depressorum. Immo admodicum cum sedera ut p̄ patientiā pro
 bet et p̄ uic̄ tota remuneret quos p̄bauerit ex humana fragilitate mens quib; q;
 pressamolestus d̄m̄ existimat obliuisc̄i. Nā obliuio fontē cooperit caritatis miserendi
 cito subtrahit facultatē obaudire aciem prestandi gratiae. Nec sinit auxilii prestare
 mox in misericordia constitutus. qd̄ bene p̄pheta cognoscens deflet. Quare inquit in p̄pe
 tuum obliuisceris n̄ri. qui si admodicum quasi oblit̄ gratiā. prestare distuleris. multis depres
 sionib; casib; uitis subiacebimus. Idcirco semp̄ exorandū ē ne derelinquas nos in longitudine
 dierū. Unde necesse ē semp̄ ei memores sim̄ ut capseris n̄ri memor miseretur. Nec enim obli
 uiscentes se recordabit̄. Nisi ad hoc tantū ut capseris n̄ri in sinu et requirendum qd̄ prius in eis
 malentia inquirere nesciat. Ergo dū ea que memoriae inseruerit dilabuntur. Nisi rursum
 p̄ occultā gratiā eadem inspirauerit passione obliuionis in animo oblitterantur. Presidet
 enī d̄s thesauros memorien̄z qui s̄bris susmulat. Et occultā quadā dispensatione sua que illic
 s̄ rec̄ditat quodāmodo compert̄ medet̄ et disponit. Unde dicit tū ē remiscerent̄ ecce uertentur
 ad d̄m̄ uniuersi sine terra. Remiscerent̄ quidem prius nec ipsi mandatorū d̄i obliuiscerent̄
 deinde rursum conuertunt̄ ad d̄m̄ utque memorie inspiratae p̄ occulte inspirationis gratiā

uocis omnibus compleantur. Quid enim remittitur nisi a us quod memorie commissu
fuit. Aut quod obliuiscatur nisi quod sine dubio in sua fuit animo. Unde dicit populus in
quibus obliuiscit in diebus innumeris. Haec propterea totum rogat propheta non obli
uiscatur dominus. Non dico admodicum neque penitus sed in perpetuum ne ab obliuiscant. Accidit
deremittentes rogat. Ne derelinquat nos passionibus subiacere sed confirmet et con
uertamur ad deum quem toto corde diligere iubemur. Hinc est quod sequitur. Conuertamur ad
deum et conuertamur in noua diebus nostris sicut a principio. Nouit igitur propheta auersionem
nostram multas esse causas rogat post multas naufragia et tempestates confractis uentibus
conuertamur ad deum et conuertamur. Quibus profecto uerbis pietatis primum implorat gra
tiam deinde per gratiam reprobam arbitrium ut effectus capiat salutis. Alioquin
nisi per gratiam nullus est qui conuertatur auersus quia in se est quod accidimus. dicitur
quod resurgimus. Uisit secundum apostolum neque uoluntas neque currentis sed misericordias dei. Et
notandum quod ad hoc inquit intellegas. Quicquid est quod aliubi inuendimus
quia aduersio est. Neque enim sufficit ut conuertatur nos deus. Nisi et nos ad deum per gratiam
nostram conuertamur uoluntate. Et sciamus quod ad am uelam infirmitatis sensibus nostris obiec
tum quod nisi fuerit in illuminatione christi sub motum conuertamur ad deum nulla ratione
ualemus. Unde fit et libertas reddatur per gratiam et gratia libertatis. Coope
retur arbitrio bonae uoluntatis. Et adeo exorandus est deus ut nos ad se post aposte
ricam nostram auersionem conuertere dignetur. Quis enim septus tenebris potest solis
contueri claritatem aut quo in loco requiritur quae sumus inuenire non possumus.
Beficit igitur quae uis tenebris obsessi sumus fulgentibus radiis per gratiam ut soluis a
oriat in nobis qui nullis obtinet uoluptatibus plibitatis arbitrium sed ex infusione
sui spiritus caritatis radiat. Unde propheta conuersus. et tunc inquit sequimur in toto corde et
amem te et querimus faciem tuam ne confundas nos. Qui ergo ex toto corde sequitur con
uersus post tergum diuine suae non retardat. Ac propterea sequitur. In noua diebus nostris sic
a principio ut ad bratium quandoque conuersus superne uocationis pangat. qui a
conuersio in tuum est reparationis antiquae uitae. Porro in noua diebus perceptio est aeternitatis.
De qua sanctorum diebus aeternitate ipsi sonant christi propheta conit. Et regressus eius inquit sicut
a principio diebus aeternitatis. Ad quod sane principium in nouationis reuocamur cum conuer
tamur. Cum autem uentum fuerit ad hit in nouabimur. Renouat autem quod in ueteratū est et
corruptū quia dies nostri in paradiso quod habuit primus homo in mortales erant in
mandatis dei si permansisset prius quam auerteremur ab eo. Unde quod per auersionem excidimus
in ueteritate et per didimus dies aeternitatis. Nouit propheta conuersionem eos possidere

aurari. Idcirco etiā alibi orat. *Ĉ uer tē me dñe et conuertar ad te seuerē que scāi*
Sed prociens inquit repulsi nos irac̄ est contra nos uehēter. Ob immanitate
scelerū irā deplorat p̄iudiciā q̄nd̄ tempore furorū ultio desunt peccatorum.
Quo si irā etiā expulsi plangit̄ a se quū ubiq; totus eē credit̄. Nā repulsiōis
differentias duas eē intellegimus. Irā quā trādim̄ tēptatorū peccatorū
scā quā succumbim̄ tēptatōis. Unde cū ad tēptatōē exponim̄ utiq; sine
irādi repellimur. Cū uero uinā neq; penitēte repulsiōe repellim̄. Quā
irā repulsiōe sic dicit̄ ait. Quā presciuit eē p̄desinat̄ nūquā repellit̄
d̄s plebē suā. In t̄dum aut̄ donec penitēte q̄nd̄ sic expellim̄ ut uincamur.
uehēter contra nos iratus eē d̄s ostendit̄. Ex quō dicit̄. quis nouit inquit
potestate iracūae cōp̄tā me tuo iram tuā di numerare. Qm̄ aliquando
ut pat̄ aliquando ut d̄ns aliquando uero indignat̄ ut iudex. Ut pater
quidē irascit̄ q̄nd̄ uerb̄ auctorē tōib; increpat̄ delinquentem. et tam̄
penitentiā n̄ subtrahit medianam. Ut longē sup̄ idem propheta. saltem
amodō inquit uocāne pat̄ m̄s dux uirginitatis meae esca. Numquid iras
ceris in p̄pectuū aut p̄seuerabis in finem. Ex quo liquet patrem. Irasā merito
non in finem sed usq; ad tempus conuersionis. Ergo quando paulo durus
percutim̄ ut d̄ns irasatur eētā de peccato sumit uindictam. q̄d̄ bene mo
res cum sensisset. Dñe inquit n̄ irasatur furor tuus contra populum tuū
Parro ut iudex tunc iratus ostenditur. quādo ~~iratus est~~ impus et pec
ccatoribus. Item aledicta in ignem aeternum cuius posse pre
sentiā iam ueniae locū nō dat. Sed hic interdum
contra nos iratus esse ostenditur quando nec
finis malis imponitur neque per peni
tentiā excrescentibus culpis flagella
cessat. I.